dosarul nr. 2p/s- 78/2024 /2-24047059-38-2p/s-29042024/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

04 iunie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul - Steliana LAZARI

Grefier - Daniela VIZIRU

Cu participarea: avocatului petiționarei-Irina Godoroja, împuternicită conform mandatului seria MA nr. 1899103 din 19.04.2024.

petiționarei *Sîrghi Anna*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****;

reprezentantul persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, avocatul Valeriu Covaș, împuternicit în baza Deciziei nr. 1702/ACC din 03.06.2024.

persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire- *****, născut la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****;

În lipsa: reprezentantul persoanei interesate ATAS Centru-Est;

***Procedura de citare a fost legal îndeplinită*:**

Examinând în ședință secretă, în procedură specială, în limba de stat, cererea petiționarei *Sîrghi Anna*, persoană interesată ATAS Centru-Est, STAS Orhei, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui *****, instanța de judecată,

A c o n s t a t a t:

***Argumentele participanților la proces*:**

Petiționara *Sîrghi Anna* la data de 29.04.2024, a depus cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința nepotului *****.

În motivarea cererii indică că *****, este fiul fiicei sale Sîrghi Natalia.

Indică petiționara *Sîrghi Anna*, că aceasta are grijă de nepotul său, dat fiind faptul că mama acestuia este la muncă peste hotarele Țării, pentru a-l întreține material, însă zilnic comunică cu el.

Urmare a expertizei, ***** a fost diagnosticat cu maladie cronică ”Retard mintal moderat cu imaturitate psihico-afectivă”, acesta fiind o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat.

În baza circumstanțelor date solicită *Sîrghi Anna*, instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani, cu desemnarea acesteia, în calitate de tutor.

În cadrul ședințe de judecată, reprezentantul petiționarei, avocatul Irina Godoroja a susținut pe deplin cererea depusă și a solicitat admiterea în sensul formulat.

În ședința de judecată petiționara *Sîrghi Anna* la fel a solicitat admiterea acțiunii și a explicat că nepotul e capabil să facă munci simple, dar să numere sau să procure nu este capabil.

Persoana Fizică-*****, în ședința de judecată a explicat că a făcut nouă clase, cînd a finisat școala nu își amintește.

Reprezentantul desemnat al persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire, avocatul Valeriu Covaș, în ședința de judecată a relatat instanței că circumstanțele de fapt indicare de petiționar se confirmă în baza probelor cercetate și a solicitat admiterea cererii cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Aprecierea instanței:

Examinând cererea, audiind explicațiile părților, cercetând probele anexate la dosar în ansamblul și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că cererea înaintată de petiționara *Sîrghi Anna* privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui ***** este întemeiată și pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art. 302 Cod de procedură civilă, (1) În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă); b) de modificare a condiţiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară; c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special; d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorităţii tutelare în orice aspect ce ţine de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară; e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special; f) de soluţionare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sînt de competenţa instanţei de judecată. (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiţionarului: a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei în privinţa căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – *persoană fizică*), inclusiv de la locul aflării instituţiei de tratament sau instituţiei sociale în care este stabilită aceasta; b)

la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui sau mandatarului împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor. (3) Instanţa de judecată care examinează cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire solicită dosarul personal de la autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei fizice. După rămînerea irevocabilă a hotărîrii judecătoreşti în procesul privind măsura de ocrotire, instanţa de fond va restitui dosarul personal autorităţii tutelare de la domiciliul persoanei fizice, care îl va păstra cel puţin pînă la decesul acesteia.

În ședința de judecată s-a constatat că *că* *****, este nepotul petiționarei Sîrghi Ana,

Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate ***** este încadrată în grad de dizabilitate –afecțiunea generală.

Potrivit raportului de expertiză nr. 202434E0625, din 01 aprilie 2024, expertul Centrului de Medicină Legală, Vaile Cazacu a concluzionat că: 1. ***** suferă maladie psihică cronice ”Retard mintal moderat cu imaturitate prishico-afectivă severă”, care deteriorează profund multiple funcții corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale; 2. ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cit și cu caracter personal, ea având discernământ psihic abolit în totalitate; 3. Reieșind din starea psihică a persoanei expertizele ***** nu poate participa în ședința de; 4. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puţin probabil că starea persoanei expertizate ***** se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat. (f.d.11-14)

Conform art. 65 Cod civil, (1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privinţa căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia.

Conform art. 68 Cod civil, (1) Persoana însărcinată cu ocrotirea, după posibilitate, informează şi consultă cu regularitate persoana ocrotită despre toate aspectele ce ţin de măsura de ocrotire, precum şi îi oferă suport sau o consultă la solicitarea persoanei ocrotite ori reieşind din circumstanţe. În cazul în care persoana însărcinată cu ocrotirea acţionează în numele persoanei ocrotite, aceasta este obligată să se conducă de opinia persoanei reprezentate, în măsura în care persoana ocrotită poate exprima o asemenea opinie. (2) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să evalueze şi să ia în considerare, după posibilitate, dorinţele şi sentimentele din trecut şi prezent ale persoanei ocrotite. (3) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să ducă o evidenţă separată a patrimoniului şi a activităţilor persoanei ocrotite şi să păstreze elementele de probă utile pentru a putea demonstra exercitarea corespunzătoare a măsurii de ocrotire. (4) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să păstreze confidenţialitatea informaţiilor care vizează persoana ocrotită, inclusiv a datelor cu caracter personal, sau care se referă la patrimoniul acesteia, cu excepţia cazului în care dezvăluirea acestor informaţii este necesară în procesul exercitării măsurii de ocrotire ori pentru supravegherea exercitării acesteia de către autoritatea competentă sau instanţa de judecată, precum şi a altor cazuri prevăzute de lege.

Conform art. 92 Cod civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art. 102 Cod civil, (1) În privinţa persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispoziţiilor art. 65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. (2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. (3) În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art. 65 alin. (1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 Cod civil, (1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care

confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

Conform art. 106 Cod civil, (1) Sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilităţile prevăzute la art.55 alin.(4). (2) Lucrătorii medicali şi farmaciştii, precum şi asistenţii medicali care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela ori care prestează servicii acestei persoane, inclusiv la domiciliu, nu pot exercita sarcini de curatelă sau tutelă în privinţa pacienţilor săi.

Conform art. 107 Cod civil, (1) Curatorul şi tutorele sînt desemnaţi de către instanţa de judecată. În cazul în care a fost instituit consiliul de familie, tutorele este desemnat de către acesta conform art.114 alin.(7). (2) Avînd în vedere situaţia persoanei ocrotite, aptitudinile celor interesaţi, precum şi componenţa şi valoarea patrimoniului supus administrării, instanţa de judecată poate desemna mai mulţi curatori sau mai mulţi tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire. (3) Fără încuviinţarea celorlalţi curatori sau tutori, curatorul şi, respectiv, tutorele poate încheia doar actele juridice prevăzute la art.138. (4) Instanţa de judecată poate diviza măsura de ocrotire între un curator (sau tutore) însărcinat cu ocrotirea persoanei şi un curator (sau tutore) însărcinat cu administrarea patrimoniului, precum şi poate încredinţa administrarea anumitor bunuri unui curator supleant (sau tutore supleant). (5) Dacă instanţa de judecată nu a stabilit altfel, persoanele desemnate în aplicarea alin.(2)-(4) sînt independente şi nu poartă răspundere una faţă de alta, fiind obligate să se informeze reciproc despre deciziile luate.

Conform art. 55 Cod civil, (4) Nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părinteşti; d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate; e) cel căruia, din cauza exercitării necorespunzătoare a obligaţiilor de adoptator, i s-a anulat adopţia; f) cel căruia i s-a restrîns exerciţiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărîre judecătorească, precum şi cel cu rele purtări; g) cel ale cărui interese vin în conflict cu interesele minorului pus sub tutelă sau curatelă; h) cel înlăturat prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, în momentul morţii, ocrotirea părintească; i) cel căruia i s-a revocat calitatea de tutore, curator sau ocrotitor provizoriu din culpa sa; j) cel care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela.

În circumstanțele menționate, instanța de judecată concluzionează că la caz, sunt prezente motivele de fapt și de drept care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

În cadrul examinării s-a confirmat faptul că, ***** suferă de maladie psihică cronică ” Retard mintal moderat cu imaturitate prishico-afectivă severă”, ca urmare

a maladiei date nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională conform stării psihice necesită supraveghere și, îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cit și cu caracter personal, ea având discernământ psihic abolit în totalitate.

În circumstanțele date instanța ajunge la concluzia că în speță, urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Or, prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Totodată ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, instanța urmează a dispune instituirea tutelei pe un termen de 10 ani.

De notat că, din motivul stării mintale a lui *****, prezenta hotărâre nu-i va fi comunicată personal, dar reprezentantului său.

În conformitate cu art. 238-241, art. 302-308/12, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

Se admite, cererea depusă de *Sîrghi Anna*, persoană interesată ATAS Centru-Est, STAS Orhei, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui *****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui *****, născut la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****, **pe un termen de 10 (zece) ani.**

Se desemnează bunica *Sîrghi Anna*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****, în calitate de tutore, în privința nepotului *****, născut la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****, pe un termen de 10 (zece) ani, în vederea ocrotirii și reprezentării intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acesteia, în limitele prevederilor legale.

Se privează *****, născut la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, pe un termen de 10 (zece) ani.

Copia hotărârii se remite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive, autorității competente în scopul efectuării înregistrării măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă și se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art. 308/14 Cod de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Central.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Steliana LAZARI

Copia corespunde originalului,
judecător Steliana LAZARI